

ข่าวสารด้านการเกษตรสหภาพยุโรป

สถานการณ์ | กฎระเบียบ | แนวโน้มในตลาดอาหารและสินค้าเกษตรยุโรป

ยุทธศาสตร์ความหลากหลายทางชีวภาพ ของสหภาพยุโรป

เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2563 คณะกรรมาธิการยุโรปได้ประกาศ “ยุทธศาสตร์ความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity Strategy)” ฉบับใหม่ เพื่อสนับสนุน/เสริมสร้างบทบาท EU ในการเป็นผู้นำโลกด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเป้าหมายของยุทธศาสตร์ความหลากหลายทางชีวภาพฉบับใหม่ของ EU มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องและฟื้นฟูธรรมชาติและระบบนิเวศที่เสื่อมโทรม รวมทั้งเสริมสร้างความหลากหลายทางชีวภาพของยุโรปภายในปี 2573 (ค.ศ. 2030)

สาระสำคัญของยุทธศาสตร์ความหลากหลายทางชีวภาพ

1. การปกป้องธรรมชาติ

EU มีความประสงค์ที่จะขยายพื้นที่คุ้มครอง (protected areas) ทางบกและทางทะเลจากร้อยละ 26 และร้อยละ 11 ของพื้นที่ (ตามลำดับ) เป็นอย่างน้อยร้อยละ 30 ภายในปี 2573 โดย 1 ใน 3 ของพื้นที่คุ้มครองดังกล่าวจะได้รับการคุ้มครองอย่างเข้มงวด (strictly protected) เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง หรือมีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษ เช่น ผืนป่าดั้งเดิม ป่าพรุ หุบเขา พื้นที่ชุ่มน้ำ และป่าชายเลน ซึ่งมีระบบนิเวศอุดมสมบูรณ์เป็นแหล่งดักจับ/สะสมก๊าซคาร์บอนที่สำคัญของธรรมชาติ

2. การฟื้นฟูธรรมชาติ

จัดการต้นเหตุที่ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง พื้นที่ระบบนิเวศที่เสื่อมโทรม และพัฒนา/ปรับปรุงให้อยู่ในสถานะที่ดีขึ้น ได้แก่

(1) กำหนดเป้าหมายพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีข้อผูกพันทางกฎหมายภายในปี 2564

- พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศ และแหล่งสะสมของก๊าซคาร์บอนสูง

- การอนุรักษ์ที่อยู่อาศัยและสายพันธุ์สัตว์ต่าง ๆ ที่มีรายชื่ออยู่ใน The Birds and Habitats Directive อย่างน้อยร้อยละ 30 ภายในปี 2573

(2) สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรปฏิบัติตามแนวทางการเกษตรที่ยั่งยืน

- มาตรการช่วยเหลือภายใต้นโยบายเกษตรร่วม เช่น การอุดหนุนโครงการสิ่งแวดล้อม (eco-schemes) และการจ่ายเงินช่วยเหลือแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์ (result-based payment schemes)

- สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์/ขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25 ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด

- สนับสนุนการเกษตรกรรมความแม่นยำสูง

- ลดการพึ่งพาการใช้สารปราบศัตรูพืช

- สนับสนุนการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานหรือทางเลือกอื่นที่ปลอดภัย

(3) พื้นที่ระบบนิเวศที่เสื่อมโทรม

- ปรับปรุงกลยุทธ์ดินให้มีความทันสมัย (EU Soil Thematic Strategy)

- จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการมลพิษทางอากาศ น้ำ และดินให้เป็นศูนย์ (Zero Pollution Action Plan for Air, Water and Soil) ภายในปี 2564

- สร้างความยืดหยุ่นให้กับป่าปฐมภูมิและผืนป่าดั้งเดิม

- ปลูกป่าเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 3,000 ล้านต้น ภายในปี 2573

- สนับสนุนการปลูกป่า พื้นที่ป่า และการปลูกต้นไม้

- พัฒนาแนวทางปลูกป่าและการฟื้นฟูป่า

- จัดทำระบบข้อมูลป่าไม้ยุโรป (Forest Information System for Europe)
- ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน โดยการจับสัตว์น้ำต้องไม่เกินระดับผลผลิตสูงสุดที่ยั่งยืน (MSY)
- ลดการทิ้งสัตว์น้ำพลอยได้ที่จับได้ (by-catch) และต่อต้านการทำประมง IUU
- ประเทศสมาชิกฯ จัดทำแผนเชิงพื้นที่ทางทะเล (national maritime spatial plans) ภายในปี 2564
- แม่น้ำในยุโรปอย่างน้อย 25,000 กิโลเมตรน้ำ จะต้องไหลผ่านได้สะดวก เพื่อให้สัตว์น้ำสามารถโยกย้ายถิ่น รวมทั้งแหล่งน้ำบนผิวดินและใต้ดินต้องอยู่ในสถานะที่ดี ภายในปี 2570

(4) สนับสนุนการผลิตพลังงานหมุนเวียนที่ยั่งยืน

- ทบทวนกฎระเบียบด้านพลังงานหมุนเวียน (Renewable Energy Directive) และปรับปรุงเกณฑ์ความยั่งยืนให้มีความเข้มงวดมากยิ่งขึ้น เพื่อให้มีการใช้พลังงานมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศลดลง
- ยกเลิกการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพที่เสี่ยงต่อการทำลายป่า (high indirect land use-change risk) ภายในปี 2573

(5) เพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชานเมือง ภายในปี 2564 เมืองที่มีประชากรมากกว่า 20,000 คนขึ้นไป จะต้องมีการวางผังเมืองสีเขียว (Urban Greening Plans) ควบคู่ไปกับการมีระบบนิเวศที่ดี การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานสีเขียว และการออกแบบตึกหรือสภาพแวดล้อมที่คำนึงถึงธรรมชาติ

(6) ลดมลภาวะ

- ลดมลภาวะจากการใช้ปุ๋ย สารเคมี สารปราบศัตรูพืช เช่น ลดการสูญเสียของไนโตรเจนและฟอสฟอรัสจากการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างน้อยในอัตราร้อยละ 50
- ลดขยะพลาสติก
- กำหนดแผนปฏิบัติการด้านการจัดการธาตุอาหารแบบองค์รวม (Integrated Nutrient Management Action Plan) ภายในปี 2565
- ส่งเสริมการนำขยะหรือของเหลือกลับมาผลิตสินค้าใหม่

(7) จัดการปัญหานิตพันธุ์ต่างถิ่น (invasive alien species) ตาม EU Invasive Alien Species Regulation หรือข้อตกลงระหว่างประเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจำกัด/ห้ามนำชนิดพันธุ์ต่างถิ่นเข้ามาใน EU ซึ่งจะเป็นการลดความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อม และภัยคุกคามความหลากหลายทางชีวภาพ

แนวทางสนับสนุนการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพใน EU

- การจัดทำกรอบกำกับดูแลความหลากหลายทางชีวภาพ EU ใหม่ (new European biodiversity governance framework) โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ ข้อมูลพื้นฐาน และแผนงานที่ประเทศสมาชิกฯ จะต้องนำไปปฏิบัติตาม
- เพิ่มความเข้มงวดในการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมาย
- สนับสนุนการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
- ลงทุนในโครงการอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น โครงการ Natura 2000 ซึ่งได้รับจัดสรรงบประมาณปีละ 20,000 ล้านยูโร)
- นำระบบเก็บภาษีหรือการกำหนดราคาสินค้าที่สะท้อนต้นทุนสิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพมาใช้
- สนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียวของรัฐ (green public procurement)
- เสริมทักษะและความรู้แรงงาน ตลอดจนสนับสนุนการวิจัยนวัตกรรมและการแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ (เช่น โครงการ Horizon Europe)

ผลักดันประเด็นการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพในเวทีโลก

- การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นความท้าทายระดับโลก และจะมีบทบาทสำคัญยิ่งขึ้นในทศวรรษหน้า โดย EU จะทำงานร่วมกับ พันธมิตร เพื่อสนับสนุนการปกป้องธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ
- กำกับดูแลการปฏิบัติตามข้อตกลงระดับนานาชาติ (เช่น การต่อต้านการทำประมง IUU และห้ามการอุดหนุนที่เป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำ)
- ผนวกข้อกำหนดเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพในข้อตกลงการค้าต่าง ๆ
- ช่วยเหลือคู่ค้าให้ได้รับประโยชน์จากการค้าที่คำนึงถึงความหลากหลายทางชีวภาพ
- เพิ่มความช่วยเหลือด้านการเงินแก่ประเทศกำลังพัฒนา เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- ส่งเสริมการทำเกษตรและประมงอย่างยั่งยืน รวมทั้งการปกป้องและฟื้นฟูป่าไม้โลก

